

[Christophersen.]

beslutninger, man kan træffe i Fællesskaberne om visse øvre og nedre rammer for den almindelige omsætningsafgifts størrelse.

Udgiftsstigningerne har således ikke alene den virkning, at de slår skattesystemet i stykker, de har også på længere sigt den virkning, at der ikke inden for vort nuværende skatte- og afgiftssystem vil findes tilstrækkelige dækningsmuligheder.

En sådan udvikling kan mit parti ikke stiltiende se på. Vi kan ikke acceptere en offentlig udgiftspolitik med sådanne virkninger. Vi kan ikke acceptere et skattesystem, der får den slags virkninger, og tiden må nu derfor være inde til i sammenhæng med en langt mere disciplineret udgiftspolitik samtidig at overveje en koordinering af vores nuværende indkomstkattesystem og en række af de løbende kontante sociale ydelser.

Jeg kan her f. eks. henvise til det, som man i øjeblikket drøfter i det britiske parlament, hvor man forsøger netop en sådan koordination af hele betalingsforholdet mellem den enkelte og den offentlige sektor.

Det tredje alvorlige problem, som rejser sig, når man betragter forslaget til finanslov, drejer sig så om, hvad vi får til gengæld for anvendelsen af det stadig voksende budgetbeløb. Jeg tænker ikke alene på, hvor berettigede de mange formål kan siges at være — det er selvfølgelig et problem i sig selv — men jeg tænker også på, med hvilken effektivitet det offentlige realiserer sine mål. Udnytter vi de ressourcer, der lægges beslag på, hensigtsmæssigt? Opnår vi årlige produktivetsforbedringer, der kan måle sig med dem, der findes i den private sektor? Det er nogle af de spørgsmål, vi må stille os selv, og jeg lagde med tilfredshed mærke til, at det også var spørgsmål, som socialdemokratiets ordfører i denne debat, hr. Lysholt Hansen, stillede.

Vi mangler i høj grad en målestok for denne side af den offentlige aktivitet, men der kan alligevel være forhold, som må give anledning til dyb skepsis over for den måde, hvorpå ressourcerne fordeles og anvendes. Jeg skal blot henvise til de bemærkninger, der findes i budgetredegørelsen om f. eks. udbygningen af daginstitutioner for børn og bemanningen af disse institutioner. Det fremgår heraf, at der nu er 13 ansatte pr.

100 børn på fritidshjem, mens man i folkeskolen kan nøjes med 6 ansatte pr. 100 børn i den samme aldersklasse. Jeg skal ikke her forsøge at anlægge nogen vurdering af, om tallet 13 isoleret betragtet er rimeligt og det er tallet 6, der er urimelig lavt, eller det omvendte er tilfældet, men der er jo ganske klart et misforhold mellem disse to tal, som næppe kan forklares med henvisning til de to typer af institutioners arbejdsopgaver. Man kunne i og for sig godt have den opfattelse, at det omvendte forhold var mere rimeligt.

Jeg kan også henvise til den samme redegørelses oplysning om — det var også det, den foregående taler nævnte — at den årlige driftsudgift pr. vuggestueplads nu nærmer sig 17.000 kr., hvilket ofte vil være mere end det beløb, en udearbejdende kvinde netto får ud af den arbejdsindsats, som netop vuggestuepladsen til henedes barn åbner mulighed for at hun kan udføre.

Eller jeg kunne pege på de ressourcer, som anvendes inden for boligministerens område. Hele den støtte, der ydes over rentesikringen, og som nu stiger fra 285 mill. kr. til 400 mill. kr., er jo tænkt som en omkostningssænkende foranstaltning, som en foranstaltning, der skulle sænke de reelle boligudgifter for den enkelte familie. Men spørgsmålet er: sænker denne udgift de reelle byggeomkostninger, eller er den overhovedet blot neutral over for disse? Mit parti er efterhånden nået til den opfattelse, at vi her har med en offentlig udgift at gøre, som måske i virkeligheden har en produktivetsforringende virkning inden for bygge- og anlægssektoren.

Jeg har ønsket at nævne nogle af disse eksempler, fordi det er dem og mange andre, som må give os anledning til at spørge os selv: burde vi ikke anskaffe målestokke for effektiviteten i den offentlige sektor? Burde vi ikke i højere grad finde frem til måder, hvorpå vi kunne prissætte de enkelte ydelser?

Det finanslovsforslag, vi står med, rejser således tre væsentlige spørgsmål: hvordan påvirker det de kommende måneders økonomiske udvikling? Hvilke konsekvenser indebærer det med alle sine tendenser for hele skattesystemet og dermed for skatteydernes interesse for at øge deres indkomster og deres produktivitet? Og hvor megen sikkerhed